

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Изборног већа Филолошког факултета у Београду, бр. 3560/1 од 16. 11. 2016. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, именовани смо у Комисију за припрему извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање редовног професора за ужу научну област Англистика предмет Енглеска књижевност. Имамо част да Изборном већу Филолошког факултета у Београду поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА НА КОНКУРС

Филолошки факултет Универзитета у Београду расписао је конкурс за Редовног професора за ужу научну област Англистика, предмет Енглеска књижевност, који је објављен у листу ПОСЛОВИ, бр. 702 од 30.11.2016. На расписани конкурс, за избор у звање редовног професора, пријавио се један кандидат, др Александра Јовановић, досадашњи ванредни професор на овом предмету.

1. БИОГРАФИЈА 1. 1. Лични подаци

Александра В. Јовановић рођена је 28. 10.1961. у Београду. Живи и ради у Београду.

1.2. Подаци о досадашњем образовању

Основно и средње образовање стекла је у Београду. 1980. уписала је Филолошки факултет у Београду, а дипломирала 1984. године на одсеку за Енглески језик и књижевност. 1985. уписала је постдипломске студије, смер Нука о књижевности на Филолошком факултету у Београду и 1988. одбранила магистарску тезу *Алан Силито као приповедач* пред комисијом у саставу: проф. др Светозар Игњачевић (ментор), проф др Тихомир Вучковић и проф др Ранка Куић. 2006. на Филолошком факултету у Београду одбранила је докторску дисертацију *Грчки мит у романескном свету Цона Фаулса* пред комисијом у саставу: проф. др Александар Јерков (ментор), проф. др Зоран Пауновић, проф. др Радојка Вукчевић и проф. др Бранкица Пацић.

1.3. Професионална каријера

На Филолошком факултету у Београду запослена је од 2000. године, најпре у звању асистента на предметима *Енглеска књижевност романтизма* и *Енглеска књижевност двадесетог века*, а 2007. изабрана у звање доцента. Од 2007-2010. предавала је *Енглеску књижевност до романтизма*, а од 2010. *Савремени британски роман* на основним студијама и *Књижевне теорије и правце у енглеској књижевности двадесетог века* на мастер студијама. Од 2009. држи курс *Постколонијална књижевност на енглеском језику*, а од 2016 и курсеве *Женске студије у англо-америчкој књижевности* и *Британска проза*

крз студију жанра на докторским студијама Филолошког факултета у Београду. У звање ванредног професора за ужу научну област *англистика* изабрана је септембра 2013.

Члан је Удружења књижевних преводилаца Србије од 1993. Године.. Од 2002. године члан је удружења PHILOLOGIA, као и међународних удружења EACLALS (European Association for Commonwealth Literature and Language Studies) од 2010. и CEACS (Central European Association for Canadian Studies) од 2009.

1.4. Чланство у уређивачким одборима часописа и уређивање тематских зборника (приређивачко – едиторске публикације):

Уређивање научних часописа:

1. Један је од оснивача часописа PHILOLOGIA : Научно-стручни часопис за језик, књижевност и културу/ главни уредник Биљана Чубровић. Излази годишње од 2002. године. ISSN 1451-5342 = Philologia (Beograd). Часопис се налази у категорији часописа националног значаја на листи Министарства науке.
2. Један је од оснивача и уредника часописа BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Јелена Вујић који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. Излази годишње од 2009. год. ISSN 1821-3138 = Belgrade English Language & Literature Studies. Уређивала је све досадашње бројеве 1-2009, 2-2010, 3-2011, 4-2012. Часопис се налази у категорији часописа националног значаја на листи Министарства науке.

Уређивање тематских зборника

1. (2008) *ELLSSAC Proceedings*, Aleksandra V. Jovanović and Radojka Vukčević (eds). Beograd: Faculty of Philology. ISBN 978-86-86419-46-0.
2. (2009) *Culture and Ideology: Canadian Perspectives*. Beograd: Faculty of Philology of Belgrade. ISBN 978-86-86419-63-7

1.5. Чланство у организационим и академским одборима научних скупова пре избора у звање ванредног професора

ELLSSAC, децембар 2007., Катедра за англистику Филолошког факултета у Београду, Србија
ELLSIIR, децембар 2009., Катедра за англистику Филолошког факултета у Београду, Србија
ELLSEE, децембар 2012. Катедра за англистику Филолошког факултета у Београду, Србија

Facing the Other in the Absence of Theory. Филозофском факултету у Никшићу, VI International Conference on English Language and Literary Studies, Faculty of Philosophy, Никшић, Црна Гора, октобар 2010.

Voicing the Alternative, VII International Conference on English Language and Literary Studies. Никшић, Црна Гора, септембар 2011.

The Beauty of Convention: VIII International Conference on English Language and Literary Studies. Faculty of Philosophy, University of Montenegro. Цетиње, Црна Гора октобар, 2012.

1.6.Саопштења на научним скуповима Пре избора у звање доцента

1. 6. 1. националног значаја

1. “Британски путници у двадесетом веку о нама”. **Пут и путовање у уметности и култури, новембар 2002.** Филолошки факултет Универзитета у Београду, Србија
2. “Град као централна метафора Најполовог романа *Енигма доласка*”, **Град у језику књижевности и култури.**, новембар 2004.
3. “Јунакиња са хиљаду лица”. **Лице у језику, књижевности и култури, новембар 2005.** Филолошки факултет Универзитета у Београду, Србија

1.6.2. међународног значаја

1. “‘The Whole Sight’ – Fowles’s Heroine in: *The Magus, The French Lieutenant’s Woman and Daniel Martin*”, **ELLSII 75 (English Language and Literature Studies: Interfaces and Integrations)**, децембар 2004. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
2. „Методолошки плурализам у тумачењу Фаулсовог романа *Мантуса*”. **Проучавање опште књижевности данас , мај 2005.** Филолошки факултет Универзитета у Београду.
3. *Between Fact and Fantasy.* Научни скуп Катедре за енглески језик и књижевност у **Challenging Theory and Improving Practice: Cultural Issues in English Language and Literature Studies.** Никшићу, 2006.

После избора у звање доцента 14. 02. 2007.

1.6.3. Саопштења на научним скуповима националног значаја:

„Гласови љубави у роману *Љубав* Тони Морисон“. **Глас у језику, књижевности и култури**. Четврта мултидисциплинарна конференција истраживача у областима хуманистичких и друштвених наука. Филолошки факултет, Београд, март, 2007.

1.6.4. Саопштења на научним скуповима међународног значаја

2. „The Search for the Self“. **BAS (British and American Studies)**. Editura Universitatii de Vest, Timisoara, maj 2007.
3. “The Quest for the Center in Rushdie’s Novel *The Ground Beneath Her Feet*”. **Recounting Cultural Encounters**, Filozofski fakultet, Nikšić, septembar 2007.
4. “The Heroine Reborn: Margaret Atwood’s *Alias Grace* and John Fowles’s *A Maggot*”. **Culture and Ideology: Canadian Perspectives**, Filološki fakultet, Beograd, oktobar 2007.
5. „Detective Codes over Time“. **ELLSSAC (English Language and Literature Studies, Structures Across Cultures)**, Filološki fakultet, Beograd, decembar 2007.
6. „Caught in a Web: Some Aspects of the Identity Shaping and Universal Quest“. **PASE (Polish Association for Standards in Language Education) 2008 Conference**. Institute of English Studies. Wrocław University. Wrocław, Poland april 2008.
7. “The Rethinking of the ‘Few and Many’“. **The Individual and the Mass. International HASE Conference**. Thessaloniki, Greece. June, 2008.
8. „A Bridge Through Bologna: The Revised Programme of Academic Studies at the Department of English Faculty of Philology in Belgrade within the European Academic Space“, Skopje: Filološki fakultet „Blaže Koneski“. ISBN 978-608-234-000-5, pp. 19-27. (sa Ivanom Trbojević i Katarinom Rasulić).
9. „Writing Reality“. **As You Write It; Issues in Literature Language and Translation in the Context of Europe in the 21st Century**. Slovenian Association for the Studies of English. Maribor, septembar 2008.
10. „Writing Closure“. **On the Borders of Convention**. Филозофски факултет, Никшић, октобар 2008.
11. “Writing Other in Margaret Atwood’s Novel *The Blind Assassin*”. **(RE)CONNECTING THROUGH DIVERSITY: CANADIAN PERSPECTIVE(S)**. 4th International SACS Conference: Belgrade 14th –16th April. MEGATREND UNIVERSITY. Београд, април 2009.
12. „The Art of Becoming: Aravind Adiga’s *The White Tiger*“, **ELLSIIR (English Language and Literature Studies, Image, Identity, Reality)**. Филолошки факултет, Београд, децембар 2009.
13. „Meaning at the Crossroads“. **Facing the Other in the Absence of Theory**. Filozofski fakultet, Nikšić, septembar/oktobar 2010.
14. „The Problem of Authenticity of Self in Margaret Atwood’s Fiction“. **MODERN CANADA: PREJUDICES, STEREOTYPES,**

AUTHENTICITY. 5th International SACS conference. MEGATREND UNIVERSITY. Beograd, april 2011.

15. „Voicing Alternative Narratives in Kazuo Ishiguro’s *The Remains of the Day* and *When we were Orphans*“, **Voicing the Alternative**, Niksić septembar 2011.
16. „The Traces of Past Selves in Kazuo Ishiguro’s *The Pale View of Hills* and *When We Were Orphans*“. **New Critical Perspectives on the 'Trace'**. Departamento de filologia Inglesia, Francesa y Alemana, Universidad de Malaga, Malaga, octobar 2011.
17. „Shaping Visual Identities in Art: The French Lieutenant's Woman in Literature and Film“. **Changing Times: Performances and Identities on Screen**. Faculdade de Letras Universidade de Lisboa. Lisabon, Portugalija, novembar 2012.
18. “The Edges of Femininity: *The French Lieutenant’s Woman* by John Fowles”. **ELLSEE (English Language and Literature Studies Embracing Edges)**. Filološki fakultet, Beograd. decembar 2012.

1.7. Гостовања на другим универзитетима

Гостујућа предавања на Универзитету Слобомир у Бијељини.

1.8. Резултати у развоју наставно-научног подмлатка

1.8.1. Менторства и чланства у комисијама за израду докторског рада и завршног рада на мастер студијама

после избора у звање доцента:

Менторства - одбрањени радови:

1. 2008-2010. Магистарска теза. Кандидат: Mladen Divović: *Žanr utopije/distopije u modernoj engleskoj književnosti; uloga i značaj na primeru Konrada, Orvela i Berdžesa* Катедра за англистику, Филолошки факултет Београд. Рад одбрањен у мају 2010.
2. 2008-2010. Магистарска теза. Кандидат: Emilija Lipovšek: *Motiv asimilacije kod likova u romanima Zejdi Smit (Zadie Smith) Beli zubi (White Teeth) i O lepoti (On Beauty)* Катедра за англистику, Филолошки факултет Београд. Рад одбрањен у мају 2010.
3. 2008-2010 Магистарска теза. Кандидат: Smiljka Kesić; *Problem izolovanosti u delima moderne engleske književnosti (Srce tame, Četiri kvarteta i Ka svetioniku i Portret u umetnika u mladosti)*. Катедра за англистику, Филолошки факултет Београд. Рад одбрањен у новембру 2010.

Чланства у комисијама за одбрану докторских и магистарских теза:

1. Докторска теза под називом: *Време у романима Владимира Набокова*. Кандидат:: Љиљана М. Њук. Филолошки факултет Београд

2. Докторска теза под називом: *Митолошки мотиви у делима Маргарет Етвуд*. Кандидат Маја Ђук. Филолошки факултет Београд.
3. Докторска теза под називом: *Алистер Греј: утопија на граници аутобиографије и фантастике*. Кандидат: Божица Јовић. Филолошки факултет Београд.
4. Докторска теза под називом: *Стереотипи и предрасуде о „другом“ у постмодерном британском роману*. Филозофски факултет Нови Сад. Кандидат: Оливера Петровић.
5. Докторска теза под називом: *Историја, знање, сећање – грађење афро-америчког субјективитета кроз фрагментацију и деконструкцију историје у романима Тони Морисон*. Филолошки факултет Београд.
6. Магистарски рад под називом: *Приповедаље у романима Маргарет Етвуд*. Кандидат: Драгана Марковић
7. Магистарски рад под називом: *Томас Пејн и Америка револуционарног периода*. Кандидат: Виолета Весић
8. Магистарски рад под називом: *Слика друштва у драмама Тенеси Вилијамса*. Кандидат: Весна Трипковић Самарцић
9. Магистарски рад под називом *Поезија Езре Паунда у српскохрватским преводима до 1990*. Кандидат: Вера М. Савић.
10. Магистарски рад под називом: *Вода као метафора у књижевност британског модернизма: Срце таме, Пуста земља, Уликс, Ка светионику*. Кандидат: Даница Игрутиновић.

Преко 50 менторисаних и одбрањених мастер радова.

2. 7. 2. Менторства и чланства у комисијама за израду докторског рада и завршног рада на мастер студијама

После избора у звање ванредног професора

Менторства и чланства у комисијама за израду докторског рада и завршног рада на мастер студијама после избора у звање ванредног професора:

Менторства - одбрањени радови:

А) докторске тезе:

1. Кандидат: Емилија Липовшек, Наслов тезе: *Град и идентитет: постколонијални Лондон*. Филолошки факултет Универзитета у Београду. **Одбрањено, 21. новембра 2015.**
2. Кандидат: Наташа Глишић. Наслов тезе: *Представљање слојева реалности у романескном стваралаштву Салмана Руждија*. Филолошки факултет Универзитета у Београду. **Одбрањено 25. 5. 2016.**

3. Кандидат: Смиљка Кесић, Наслов тезе: *Хронотоп пута у романима Владимира Набокова – амерички корпус*. Филолошки факултет Универзитета у Београду. **Одбрањено, 10. септембра 2016.**

Чланства у комисијама за одбрану докторских теза:

2013:

- 1) Тема: *Дијахронијска анализа неких аспеката другости у англофоној књижевности*. Кандидат: Ивана М. Тодоровић, Филолошки факултет Универзитета у Београду,
- 2) Тема: *Интерфејс тела и града модернистичкој књижевности Вирџиније Вулф*. Кандидат: Јелена Пршић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 3) Тема: *Митске структуре у аустралијској поезији од 1890. до 1960. године*. Кандидат Тијана Парезановић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 4) Тема: *Историја и фикција у романима Казуа Ишигура*. Кандидат Злата Лукић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.

2014:

- 5) Тема: *Новоисторијска тумачења америчке књижевности уставно-револуционарног периода*. Кандидат: Виолета Весић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.

2015:

- 6) Тема: *Узвишеност идеје – компаративна анализа енглеске класицистичке и романтичарске оде*. Кандидат: Мирко Богдановић, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду.

2016:

- 7) Тема: *Наратори и нарација у романима Грејама Свифта*. Кандидат: Борјанка Ђерић. Филозофски факултет Нови Сад.
- 8) Тема: *Мутхопоетиц Имагинатион оф Ј Р. Р. Толкин*. Кандидат: Марија А. Гичић Пуслојић,
- 9) Тема: *Проблем идентитета у постмодернистичком енглеском роману у одабраним делима Ијана Макјуана, Џулијена Барнса, Грејама Свифта и Мартина Ејмиса*. Кандидат: Јелена Б. Јанићијевић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 10) Тема: *Популарна музика као оквир савремене ирске и британске прозе*. Кандидат: Саша Векић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 11) Тема: *Приповједни поступци у делима Томаса Пинчона*. Кандидат: Сергеј Мацура. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 12) Тема: *Историја и фикција у романима Цона Делила*. Кандидат: Александра Вукотић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 13) Тема: *Јунговски елементи у делима Цона Фаулса*. Кандидат: Катарина Држајић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 14) Тема: *Историја и политика у романима Нејдин Гордимер*. Кандидат: Бранислава Личен. Филолошки факултет Универзитета у Београду.
- 15) Тема: *Димензије времена у делу Вилијама Блејка*. Кандидат: Драган М. Пурешкић. Филолошки факултет Универзитета у Београду.

- 16) Тема: *Књижевно-културолошки концепт лика жене у постколонијалној књижевности*. Кандидат: Жана Дамњановић. Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду.

Б) магистарски радови

- 1) Тема: *Historiografska metafikcija u romanima Grahama Swifta*. Кандидат: Алма Тановић. Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду.

В) Преко 80 менторисаних и одбрањених мастер радова.

1.8.Јавна предавања и дискусије

»Проза Џозефа Конрада«, Библиотека града Београда, новембар 2007

Разговор о књизи, *Природа, мистерија, мит* (Александра В. Јовановић), Коларчев народни универзитет, Београд. март 2009.

Разговор о књизи, *Гласови и тишине* (Александра В. Јовановић), У првих пет. Радио Београд 2. март 2013.

„Proza Kazua Išigura“, у оквиру циклуса **Alofoni pisci u evropskim književnostima**, Kolarčev narodni univerzitet, **Beograd**, 22. Februar 2016.

1.9.Гостовања на другим универзитетима

Гостујућа предавања на Универзитету Доња Горица у Подгорици, октобар-децембар 2016.

1.10. Чланство у организационим и академским одборима научних скупова после избора у звање ванредног професора

Mapping the World of AngloAmerican Studies at the Turn of the Century IX International Conference on English Language and Literary Studies, Faculty of Philosophy, Никшић, Црна Гора, октобар, 2013.

Re-ентеринг тхе Олд Спадес.. X International Conference on English Language and Literary Studies. Faculty of Philosophy, University of Montenegro. Никшић, Црна Гора, октобар, 2014.

The Discourse of Power in Anglo-American Literature, XI International Conference on English Language and Literary Studies. Faculty of Philosophy, University of Montenegro. Цетиње, Црна Гора, септембар, 2015.

Renaissance(s). . XII International Conference on English Language and Literary Studies. Faculty of Philosophy, University of Montenegro. Nikšić, Septembar, 2016.
ELLSTAT (English Language and Literature Studies: Tradition and Transformation); 5th International Conference of the English Department, Faculty of Philology, University of Belgrade. Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu. October 2015

1. 11. Чланство у уређивачким одборима часописа и уређивање тематских зборника (приређивачко – едиторске публикације)

После избора у звање ванредног професора 03.09.2013.

Уређивање научних часописа:

BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Radojka Vukčević, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. Излази годишње од 2009. год. ISSN 1821-3138 = Belgrade English Language & Literature Studies. **Часопис се налази у категорији водећих часописа часописа националног значаја верификованих посебном одлуком Универзитета у Београду на предлог Филолошког факултета**

http://bg.ac.rs/files/sr/univerzitet/univ-propisi/Filoloski_fakultet_liste.pdf

1. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Гордана Кораћ, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2009.
2. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Гордана Кораћ, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2010
3. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Зоран Пауновић, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2011
4. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Зоран Пауновић, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2012
5. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Зоран Пауновић, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2013
6. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), главни уредник Radojka Vukčević, који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2014
7. BELGRADE Bells (Belgrade English Language & Literature Studies), који издаје Филолошки факултет Универзитета у Београду. 2015 – главни уредник и писац уводног текста

Цитирано: (*Belgrade English and Language Literature Studies*. Vol. VII. Ed. Aleksandra V. Jovanovic. Belgrade: Faculty of Philology, University of Belgrade, 2015) Вукотић, Александра (2016). „Belgrade BELLS: У сусрет важним годишњицама“. UDC 050 Belgrade Bells. Зборник Матице српске за књижевност и језик. Нови Сад: Матица српска, књига 60, св. 2. ISSN 0543-1220. стр. 933-936.

1. 12. Саопштења на научним скуповима међународног и националног значаја после избора у звање ванредног професора

“Metaphor and Materiality”. **3° International Conference on Human and Social Sciences**. Sapienza University of Rome, септембар 2013. (коаутор).

„*Middlesex as a Bildungsroman*: Cal/lie and the problem of identity“. **3° International Conference on Human and Social Sciences**. Sapienza University of Rome, септембар 2013. (коаутор).

“Banville’s Art Trilogy: “The Narrating Voice and the Silence of the Self”. **Silence . . . and Irish Writing**, Pázmány Péter Catholic University, Budapest, јун 2014.

“Revisiting Spaces over Time”. **Re-entering the Old Spaces, X International Conference on English Language and Literary Studies**, Филозофски факултет Универзитета Црне Горе, Никшић, октобар, 2014.

“Absolute vs. Abstract Space”. **Culture and Space. 15th International Cultural Studies Symposium**, Izmir, TURKEY, мај, 2015

“Between Word and Space in John Banville’s Prague Pictures”. **Word, Context, Time. 1st CELLTTS (First International Conference on English Language, Literature, Teaching and Translation Studies)**, Филозофски факултет, Универзитета у Сарајеву, септембар 2015.

“Tradition and Change in Peter Ackroyd’s *London: a Biography*”. **ELLSTAT (English Language and Literary Studies, Tradition and Transformation)**, Филолошки факултет Универзитета у Београду, октобар 2015.

„Naracije tišine u romanu Enigma dolaska V. S Najpola“. **СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ. Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу (FILUM). 28-29. 10. 2016.**

2. ОЦЕНА НАУЧНОГ И ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

БИБЛИОГРАФИЈА ОБЈАВЉЕНИХ НАУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА

Ауторске публикације
Пре избора у звање доцента

- Александра В. Јовановић (1986). „Хотел 'Језеро'“, **Мостови**, Београд, Удружење књижевних преводаца Србије, год. XVII, св. 4 (68), стр. 357. YU ISSN 0350-6525.
- Александра В. Јовановић (1987) *Алан Силито као приповедач*, магистарска теза одбрањена на Филолошком факултету у Београду.
- Александра В. Јовановић (1990). "Фаулсов свет слободе". **Књижевна реч**, Београд, Књижевна омладина Србије, бр. 357, 10. фебруар. стр. 21.
- Александра В. Јовановић (1989) "Теоријске претпоставке кратке приче", Приштина: **Стремљења**. НИРО Јединство, год. XXIX, бр. 11, стр. 141. YU ISSN 0585-4229.
- Александра В. Јовановић (1989). „Мостови међу културама“. **Књижевна историја**. Београд: Институт за књижевност, год. XXI, бр. 81-82. YU ISBN 0350-6428.
- Александра В. Јовановић (1991). „Кратка проза Алана Силитоа“. Нови Сад: **Летопис Матице српске**, год. 167, књига 448, св.5, новембар. стр. 669-683. UDK (05).
- Александра В. Јовановић (1998). „Препознатљиви балкански кодови“. **Књижевне новине**, јануар. стр. 10.
- Александра В. Јовановић (2001), „Писац аутентичног искуства“. Суботица: **Луча**. Српски културни центар „Свети Сава“, год. IX, св. 20, јануар. стр. 97-100.
- Александра В. Јовановић (2006). *Грчки мит у романескном свету Џона Фаулса*, докторска дисертација, одбрањена на Филолошком факултету у Београду.
- Цитирано: (Александра В. Јовановић (1990). "Фаулсов свет слободе". **Књижевна реч**, Београд, Књижевна омладина Србије, бр. 357, 10. фебруар. стр. 21) Francuski-Đorić, В. Ђ. [2013]. Dela Džona Faulsa u srpskohrvatskoj književnoj kritici. *Nasleđe, Kragujevac*, 10(25), 77-90.

РАДОВИ У ДОМАЋИМ ЧАСОПИСИМА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

- Александра В. Јовановић (2003). “Портрет емигранта”. **PHILOLOGIA**. Београд: Philologia, год. I, стр. 99-101. ISSN 1451-5342. **M51**
- Александра В. Јовановић (2004). “Игра бога као један од аспеката интертекстуалности у Фаулсовом роману *Чаробњак*“, UDK 821.111.09-31 Fauls Dž., **PHILOLOGIA**. Београд: Philologia, год. II, стр. 85-93. ISSN 1451-5342. **M51**
- Александра В. Јовановић (2005). “Јунакова потрага – Фаулсов *Данијел Мартин*”, **PHILOLOGIA**. Београд: Philologia, год. III, стр. 123-129. ISSN 1451-5342. **M51**

**РАДОВИ У ТЕМАТСКИМ ЗБОРНИЦИМА СА МЕЂУНАРОДНИХ
НАУЧНИХ СКУПОВА ОБЈАВЉЕНИ У ЦЕЛИНИ:**

- Александра В. Јовановић (2006). “‘The Whole Sight’ – Fowles’s Heroine in: *The Magus, The French Lieutenant’s Woman and Daniel Martin*”, UDC 821.111.09-31 **English Language and Literature Studies: Interfaces and Integrations (ELLSSII), conference proceedings** vol. 3, ISSN 978-86-86419-18-7. Београд: Филолошки факултет, стр. 197-205. **М51**.
- Александра В. Јовановић (2005). “Методолошки плурализам у тумачењу Фаулсовог романа *Мантиса*”. **Проучавање опште књижевности данас**. Београд: Филолошки факултет, стр. 523-531. ISBN 86-80267-89-9. **М33**.

**РАДОВИ У ТЕМАТСКИМ ЗБОРНИЦИМА СА ДОМАЋИХ НАУЧНИХ
СКУПОВА ОБЈАВЉЕНИ У ЦЕЛИНИ:**

- Александра В. Јовановић (2003). “Британски путници у двадесетом веку о нама”. **Пут и путовање у уметности и култури**, Корнелија Ичин, ур. Београд: Филолошки факултет, стр. 63-77. ISBN 86-80267-59-7. **М63**
- Александра В. Јовановић (2004). “Град као централна метафора Најполовог романа *Енигма доласка*”, УДК 821.111(728).09-31 Најпол В.С. **Град у језику књижевности и култури**. ISBN 86-84461-04-5. Београд: Philologia, стр. 85-95. **М63**
- Александра В. Јовановић (2006). “Јунакиња са хиљаду лица”, УДЦ 255.2-264:159.964.26 255.2-264:305-053.2. **ЛИЦЕ у језику књижевности и култури**. Београд: Philologia. ISBN 86-84461-09-6. стр. 83-89. **М63**

БИБЛИОГРАФИЈА

радова објављених после избора у звање доцента 14. 2. 2007.

АУТОРСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

МОНОГРАФИЈЕ:

- Александра В. Јовановић (2007). *Природа, мистерија, мит – романи Џона Фаулса*. Београд: **Плато**. ISBN 978-86-447-0405-8 (Plato). стр. 250. **М42**
- Александра В. Јовановић (2012). *Гласови и тишине у критичком дискурсу о британској књижевности двадесетог века*. Београд: **Моно и Мањана**. ISBN 978-86-7804-841-8. стр. 279. **М42**

Цитирано: (Александра В. Јовановић (2007). *Природа, мистерија, мит – романи Џона Фаулса*. Београд: **Плато**. ISBN 978-86-447-0405-8 (Plato). стр. 250.)

- Вукчевић, Радојка (2009). „Где се тачно у Фаулсовој прози налази седиште мита?“. *Стварање: часопис за књижевност и културу*, бр. 2. стр. 79-84.
- Francuski-Đorić, B. Đ. [2013]. „Dela Džona Faulsa u srpskohrvatskoj književnoj kritici“. *Nasleđe, Kragujevac*, 10(25), 77-90.
- Држајић, Катарина (2013). *Muška i ženska uloga u romanima Džona Faulsa*, UDC 821.111-31.09 Fowles J. Peti naučni skup mladih filologa Srbije (Zbornik radova); Filološko-umetnički fakultet, Kragujevac. стр. 525-533.
- Држајић, Катарина (2016). „Књижевност у огледалу аналитичке психологије: Јунговски мотиви у Фаулсовом Колекционару“. UDK: 821.111.09-31 Fauls DŽ. Београд: CASCА. ISSN: 2334-6973 (Online)
- Вукчевић, Радојка (2009). "Где се тачно у Фаулсовој прози налази седиште мита?", *Стварање, Часопис за књижевност и културу*, број 2, 2009, стр. 79-84.

Цитирано: (Александра В. Јовановић (2012). *Гласови и тишине у критичком дискурсу о британској књижевности двадесетог века*. Београд: **Моно и Мањана**. ISBN 978-86-7804-841-8. стр. 279)

- Вукчевић, Радојка (2013). „Британска књижевност XX века у загрљају књижевне критике“. *Зборник матице српске за књижевност и језик*. UDC 821.111.09"19". стр. 843-845.
- Мацура, Сергеј (2014). „Критичка полифонија“. *ФИЛОЛОГ*. УДК 821.111.09. DOI 10.7251/h11410270m. стр. 270-272.

Поглавља у књизи у монографским публикацијама:

- Aleksandra V. Jovanović (2009). "The play of the narrative voices in Toni Morrison's novel *Love*". **The Novel in English at the Start of the Twenty-First Century: Recontextualising the Tradition** (ed. O. Glebova). Czestochowa: Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza. ISBN 978-83-7455-084-0. pp. 139-147. **M14**

РАДОВИ У НАУЧНИМ ЧАСОПИСИМА

РАДОВИ У ДОМАЋИМ ЧАСОПИСИМА МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА:
научни часописи међународног значаја верификовани посебном одлуком
Министарства науке (M24)

- Александра В. Јовановић (2008). „Грчки мит у романескном свету Џона Фаулса“ (UDC 821.111-31.09 Fowles J.). **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 56. св. 1. ISSN 0543-1220. стр. 71-84. **Зборник Матице српске за књижевност и језик** је научни часопис међународног значаја верификован посебном одлуком Министарства науке, на листи је Министарства науке. **M24**
- Александра В. Јовановић (2008). „Структуре преко граница култура“, UDC

- .2 821.163.41-4. **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 56. св. 2, ISSN 0543-1220. стр. 483-486. **M24**
- Александра В. Јовановић (2008). „Научни скуп: Појединац и маса“ UDC 316.022/.23. **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 56. св. 3, ISSN 0543-1220. Стр. 728-732. **M24**
  - Александра В. Јовановић (2009). „Откривање нових гласова у класичним делима америчке књижевности“, UDC 821.111(73).09(049.32). **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 57. св.3, ISSN 0543-1220. стр. 716-720. **M24**
  - Александра В. Јовановић (2012). “Простор и прича у Венецији Владимира Пиштала“, UDC 821.163.41-4.09 Pištalo V. **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 60, св. 2. ISSN 0543-1220. стр. 549-554. **M24**

РАДОВИ У ДОМАЋИМ ЧАСОПИСИМА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА:

- Александра В. Јовановић (2009). “Caught in a Web”, UDC 821.111 (71). 09-31 MARGARET E. 821.111 (729). 09-31 NAJPOL.V.S. **Филолошки преглед**, XXXVI св. 1. Београд: Филолошки факултет. ISSN 0015-1807. стр. 123-130. **M51**
- Александра В. Јовановић (2009). “The Rethinking of the 'Few and Many'“, UDC 811.111.09 Fauls Dž. **Филолошки преглед**, XXXVI, св.3. Београд: Филолошки факултет. ISSN, 0015-1807. стр.139-148. **M51**
- Александра В. Јовановић (2011). “Writing reality”, UDC 82.9.82.0 821.09. **Филолошки преглед**, XXXVII, св. Београд: Филолошки факултет. ISSN 0015-1807. стр.41-52. **M51**
- Александра В. Јовановић (2012). “‘Trace’ in Narration”, UDK 821.09 DOI 10.7251/FIL1205049J. **Filolog**. Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци. Филолошки факултет, бр. V. ISSN 1986-5864. стр. 49-57. **M51**
- Александра В. Јовановић (2012). “Beyond Classical Narratology – Interview with Susan S. Lanser”, UDC 811.111+82 UDC 305-055.2 Ленсер С.(047.53). **BELGRADE English Language and Literature Studies**. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду. ISSN 1821-3138 (Штампана верзија). ISSN 1821-4827 (Online); стр. 133-138. **M51**

Цитирано: (Александра В. Јовановић (2009). “The Rethinking of the 'Few and Many'“, UDC 811.111.09 Fauls Dž. **Филолошки преглед**, XXXVI, св.3. Београд: Филолошки факултет. ISSN, 0015-1807. стр.139-148).

- Држајић, Катарина (2016). „Књижевност у огледалу аналитичке психологије: Јунговски мотиви у Фаулсовом Колекционару“. UDK: 821.111.09-31 Fauls Dž. Београд: CASCA. ISSN: 2334-6973 (Online)

Цитирано: (Александра В. Јовановић (2009). “Caught in a Web”, UDC 821.111 (71). 09-31 MARGARET E. 821.111 (729). 09-31 NAJPOL.V.S. **Филолошки преглед**, XXXVI св. 1. Београд: Филолошки факултет. ISSN 0015-1807. стр. 123-130)

- Живановић, Д. (2012). „Трећи простор као културолошка и наративна перспектива егзила у Енигми доласка В. С. Најпола“. UDC 821.111-312.6.09 Најпол В. С. 343.264. У: Бошковић, Д. (ур.), ЕГЗИЛ(АНТИ): књижевност, култура, друштво. Крагујевац: ФИЛУМ, 201-214.

РАДОВИ У ИНОСТРАНИМ ЧАСОПИСИМА:

- Aleksandra V. Jovanović (2011). “The Representation of ‘Home’ – The Novels of Vladimir Tasic”. **Central European Journal of Canadian Studies Revue d’Etudes Canadiennes en Europe Centrale**. Brno: Universita, vol. 7, ISBN 978-80-210—5676-3; 1213-7715. pp. 45-53. **M23**
- Aleksandra V. Jovanović (2009). “*Alijas Grejs - umetnost tkanja*”. **SIZE Zero mala MJERA** (eds. A. Nikčević-Batricević/ M. Knežević), Podgorica: Ad Pobjeda. ISBN 978-86-309-0278-9. str. 135-143. **M23**

САОПШТЕЊА НА НАЦИОНАЛНИМ И МЕЂУНАРОДНИМ НАУЧНИМ СКУПОВИМА ОБЈАВЉЕНА У ЦЕЛИНИ :

- Александра В. Јовановић (2007). „Гласови љубави у роману *Љубав Тони Морисон*“, UDK 821.111(73).09-31 Morison Т. **Глас у језику, књижевности и култури** (ур. Б. Чубровић/М. Даничић), Београд: Philologia. ISBN 978-86-844461-12-6. стр. 113-120. **M 63**
- Aleksandra V. Jovanović (2008). „The Search for the Self“. **Romanian Journal of English Studies** (ed. H. Parlog et al.). Timisoara: Editura Universitatii de Vest. ISSN: 1584-3734. pp. 301-309. **M23**
- Aleksandra V. Jovanović (2008). „Between Fact and Fantasy“. **Challenging Theory and Improving Practice: Cultural Issues in English Language and Literature Studies** (eds. A. Nikčević Batričević/ M. Knežević), Nikšić: Filozofski fakultet. str. 155-163. **M14**
- Aleksandra V. Jovanović (2008). „Detective Codes over Time“ (UDC 821.09: 159.9). **ELLSSAC Proceedings** (eds. A. Jovanović/ R. Vukčević). Beograd: Faculty of Philology. ISBN 978-86-86419-46-0. pp. 79-89. **M51**
- Aleksandra V. Jovanović (2009). “The Heroine Reborn: Margaret Atwood’s *Alias Grace* and John Fowles’s *A Maggot*”. **Culture and Ideology: Canadian Perspectives** (eds. J. Novaković/ B. Dojčinović-Nešić), Beograd: Filološki fakultet. ISBN 978-86-86419-63-7. pp. 215-223. **M14**
- Aleksandra V. Jovanović (2009). “The Quest for the Center in Rushdie’s Novel *The Ground Beneath Her Feet*”. **Recounting Cultural Encounters** (eds. M. Knežević/A. Nikčević-Batričević), Cambridge: Scholarship Publishing, New Castle Upon Thyne. ISBN (10): 1-4438-0566-1, ISBN (13): 978-1-4438-0566-7. pp. 139-147. **M14**
- Aleksandra V. Jovanović (2010). “Writing Closure”. **On the Borders of Converntion** (eds. A. Nikčević-Batričević/M.Knezevic). Cambridge: Cambridge Scholars Publishing. ISBN (10): 1-4438-2224-8, ISBN (13): 978-1-4438-2224-4. pp 59-69. **M14**

- Aleksandra V. Jovanović (2011). „A Bridge Through Bologna: The Revised Programme of Academic Studies at the Department of English Faculty of Philology in Belgrade within the European Academic Space“, **PROCEEDINGS**, eds. Zoran Ančevski and Rumena Bužurevska), Skopje: Filološki fakultet „Blaže Koneski“. ISBN 978-608-234-000-5, pp. 19-27. (sa Ivanom Trbojević i Katarinom Rasulić). **M33**
- Aleksandra V. Jovanović (2011). „The Art of Becoming“, (UDC 821.111(540).09-31 Адига А. *ELLSIIR* Proceedings, Spremić, Milica and Biljana Đorić - Francuski (eds). Beograd: Faculty of Philology. ISBN 978-86-6153-054-8, pp. 331-339. **M51**

**САОПШТЕЊА НА МЕЂУНАРОДНИМ НАУЧНИМ СКУПОВИМА
ОБЈАВЉЕНА У ИЗВОДИМА (АПСТРАКТ):**

1. **Aleksandra V. Jovanović (2008).** „Caught in a Web: Some Aspects of the Identity Shaping and Universal Quest“. **PASE (Polish Association for Standards in Language Education) 2008 Conference.** Institute of English Studies. Wrocław University. Wrocław, Poland april 2008. **M34**
2. Aleksandra V. Jovanović (2008). „The Rethinking of the 'Few and Many'“ **The Individual and the Mass. International HASE Conference.** Thessaloniki, Greece. June, 2008. **M34**
3. Aleksandra V. Jovanović (2008). „Writing Reality“. **As You Write It; Issues in Literature Language and Translation in the Context of Europe in the 21st Century.** Slovenian Association for the Studies of English. Maribor, septembar 2008. **M34**
4. Aleksandra V. Jovanović (2009). „Writing Other in Margaret Atwood’s Novel The Blind Assassin” Abstracts: **(RE)CONNECTING THROUGH DIVERSITY: CANADIAN PERSPECTIVE(S).** 4th International SACS Conference: Belgrade 14th –16th April. MEGATREND UNIVERSITY. 14. **M34**
5. Aleksandra V. Jovanović (2011). „The Problem of Authenticity of Self in Margaret Atwood’s Fiction“. Abstracts **MODERN CANADA: PREJUDICES, STEREOTYPES, AUTHENTICITY.** 5th International SACS conference. MEGATREND UNIVERSITY. 18-19. **M34**

**ОСТАЛО
СПИСАК ПРЕВЕДЕНИХ КЊИГА (ИЗБОР):**

Преводи са енглеског језика:

- Луис Керол, *Силвија и Беруно* (роман), Београд: **Стубови културе**, 1996, стр. 265
- Салман Ружди, *Тло под њеним ногама* (роман), Београд: **Плато**, 2003. стр. 712. ISBN 8644701371 978864 4701378. (коауторство)
- В. С. Најпол, *Енигма доласка* (роман), Београд: **Плато**, 2004. стр. 416. ISBN: 978864470242
- Тони Морисон, *Љубав*, Београд: **Плато**, 2006. стр. 203 ISBN:86-447-0348-X

Преводи са грчког језика:

- Катерина Пиперопулу, *У потрази за Еуридиком* (роман). Београд: **Плато**, 2003, стр. 140. ISBN 86-447-0114-2

БИБЛИОГРАФИЈА НАУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА објављених после избора у звање ванредног професора 03.09.2013.

Ауторске публикације

КЊИГЕ (МОНОГРАФИЈЕ):

- Александра В. Јовановић (2016). **Динамика приповедног простора**. Београд: Универзитетска библиотека "Светозар Марковић": Универзитет, 2016; ISBN 978-86-7301-085-4; COBISS.SR-ID 225633036. **M42**

Поглавља у монографији са више аутора:

- Aleksandra V. Jovanović (2014). „The new life of the Bildungsroman: Kazuo Ishiguro's *The Unconsoled* and *When We Were Orphans*“, in **Genre in Contemporary English Studies**, ed. Olga Glebova (Częstochowa: Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, 2014), pp. 69-87 ISBN 978-83-7455-437-4. **M14**

НАУЧНИ РАДОВИ

РАДОВИ У НАУЧНИМ ЧАСОПИСИМА:

- Aleksandra V. Jovanović (2015). “Absolute Vs. Abstract Space in John Banville’s Novel *The Infinities*”. UDC 821.111(415)-31 Banvil Dž. **Филолошки преглед**, XLII. sv. 2. Београд: Филолошки факултет. ISSN 0015-1807. УДК 821.09. COBISS.SR-ID 185644812. 9-17. **M51**
- Александра В. Јовановић (2016). “Стогодишњи живот једног романа“, UDC 821.111(415)-31.09 Јоусе Ј. **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 64, св. 2. ISSN 0543-1220. стр. 405-418. **M24**
- Александра В. Јовановић (2016). “Писање о себи, писање себе”. **Анали Филолошког факултета**. Београд: Филолошки Факултет. (у штампи). **M24**

- Александра В. Јовановић, (2017). „Критички есеји о енглеској књижевности професора Светозара Кољевића“. **Зборник Матице српске за књижевност и језик**. Нови Сад: Матица српска, књига 64, св. 2. ISSN 0543-1220. (у штампи). **M24**
- Aleksandra V. Jovanović (2014). “The Edges of Femininity“, (UDC 821.111.09-31Foulz Dž). **ELLSEE**. Beograd: Faculty of Philology. ISBN 978-86-6153-197-2, pp. 493-499. **M51**
- Aleksandra V. Jovanović and Aleksandra Nikčević Batričević (2016). „Tradition and Change in Peter Ackroyd's London: A Concise Biography“. UDC: 821.111.09-31 Ackroyd P. **BELGRADE English Language and Literature Studies**. Beograd: Faculty of Philology. ISSN 1821-3138 (Штампана верзија). ISSN 1821-4827 (Online); **M51**

РАДОВИ У ИНОСТРАНИМ ЧАСОПИСИМА:

Александра В. Јовановић (2013), „Приповедање као опсена у роману *Слепи убица* Маргарет Атвуд“, **SIZE ZERO Mala mjera III**, Александра Никчевић Батричевић (ур.), св. 3, Подгорица: Институт за црногорски језик и књижевност, ISBN 978-9940-579-40-1, УДК 821.111(71).09-31, pp. 73-82. **M23**

САОПШТЕЊА НА НАЦИОНАЛНИМ И МЕЂУНАРОДНИМ НАУЧНИМ СКУПОВИМА ОБЈАВЉЕНА У ЦЕЛИНИ :

- Александра В. Јовановић (2013), „The Problem of Authenticity of Self in Margaret Atwood’s Fiction“. **Modern Canada: Prejudices, Stereotypes, Authenticity**, Jelena Novaković and Vladimir Gvozden (eds.), Belgrade: Megatrend University, ISBN 978-86-7747-484-3, pp. 189-196. **M33**
- Александра В. Јовановић (2014), “Space and Memory in Vladimir Tasić’s Novel *Farewell Gift*“. **Canada: New Ideas for the New World** (eds. J. Novaković/ V Lopičić), Belgrade: Faculty of Philology. ISBN 978-86-6153-236-8. УДК 821.111(71).09. COBISS.RS-ID. 526858132. pp. 289-298. **M33**
- Александра В. Јовановић (2014), “Shaping Visual Identities in Art: The French Lieutenant’s Woman in Literature and Film“, **ANGLO SAXONICA. Lisbon**: University of Lisbon Centre for English Studies. SER. III. No. 7. ISSN 0873-0628. pp. 251-264. **M33**.
- Nina Sirković and Aleksandra V. Jovanović, (2015). “Josip Novakovich’s Reminiscences from the Balkans“. **The Balkans in Travel Writing**. Marija Krivokapić (ed.). Cambridge: Cambridge Scholars. ISBN (10): 1-4438-7637-2 ISBN (13): 978-1-4438-7637-7. pp. 263- 72. **M33**

- Aleksandra V. Jovanović, (2016).“Revisiting Spaces over Time” **Re-Entering Old Spaces: Essays on Anglo-American Literature**, Marija Krivokapić and Aleksandra Nikčević-Batričević (eds.) Cambridge: Cambridge Scholars Publishing. ISBN-10: 1443890448; ISBN-13: 978-1443890441, 2016. pp. 223-236. **M33**
- Александра В. Јовановић (2016). „Стара разгледница Јапана: романи Казуа Ишигура“. *Писци XX века*, приредио Слободан Грубачић. Вишеград: **Андрићев институт**. стр. 51-73. ISBN 978-99976-21-12-2. UDK: 821.111-31.09 Ishiguro K. **M61**

3. АНАЛИЗА НАУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА

Радови Александре Јовановић пре избора у звање ванредног професора овде неће бити анализирани у целини, јер је анализа тих радова приложена у реферату за избор у звање ванредног професора. Овде ћемо само укратко навести оцену оних радова из њеног претходног опуса - монографија и текстова - за које сматрамо да представљају посебан допринос студијама енглеске књижевности. Како кандидаткиња конкурише за избор у звање редовног професора, комисија ће детаљно размотрити оне радове Александре Јовановић који су објављени после њеног избора у звање ванредног професора, и који су релевантни за њен избор.

3.1.МОНОГРАФИЈЕ

Пре избора у звање ванредног професора

Књига *Природа, мистерија, мит – романи Џона Фаулса* је свеобухватна студија о романескном стваралаштву Џона Фаулса (John Fowles) која Фаулсово дело тумачи кроз призму античке митологије. У првим поглављима књиге описује се врста тумечења књижевности на основу митолошке грађе. Ауторка говори о својству мита да преко архетипова несвесног оствари утицај на књижевност са једне стране и језик дела са друге. Ауторка ове студије се у својим ставовима ослања на психолошке теорије Сигмунда Фројда, Карла Јунга и Жака Лакана, као и на студије из науке о митологији Јунга и Карла Керењија. Ауторка се затим бави местом мита у светској књижевности, а затим детаљније, местом мита у стваралаштву Џона Фаулса. Потом се даје кратак преглед енглеске књижевности у двадесетом веку с посебним освртом на Фаулсово место унутар енглеског постмодернизма. Тиме ауторка ствара оквир за даљу анализу Фаулсових романа. Романи су тумачени на основу архетипа потраге који је према ставу ауторке ове студије најважнији принцип организације приповедачке грађе у Фаулсовом делу. Ауторка утврђује да је архетип потраге уграђен код Фаулса у шири контекст који чини Фаулсова филозофија природе. Значајно место посвећује се и месту архетипа потраге у формирању генеричких одлика романа, као и корена рађања романа у митским причама. Ауторка заснива овај део истраживања на антрополошким студијама Џеси Вестон (Jessie Weston) и Џемса Фрејзера (James Frazer). У поглављима ове студије која су посвећена анализи текста ауторка покушава да поетички одреди Џона Фаулса. У поглављу названом „Фаулс на тремеђи стилова“, разматрају се разни аспекти Фаулсовог дела и утврђује његова стилска разноликост, односно припадност разнородним књижевним проседеима, попут реализма, модернизма и постмодернизма. У поглављу „Фаулсова митолошка игра“, говори се о

употреби мита у функцији интертекста у Фаулсовој прози. Ауторка посвећује ово поглавље начинима на који је мит присутан у тексту: као митолошка префигурација, референца, алузија и полуга за стварање потребног контекста радње романа. Поглавље названо „Јунакова потрага“ говори о два аспекта архетипске потраге јунака: детективском и психолошком. И један и други аспект заснивају се на наративним одликама митова. Посебно место заузимају поједини елементи заплета митолошких наратива који се у Фаулсовом делу понављају. Ауторка се затим бави анализом текста који посматра као израз архетипске потраге, разматрајући га у контексту митолошких префигурација. У књизи се утврђује да су жанровске појединих жанрова попут детективног романа искоришћене у Фаулсовом тексту само за стварање оквира који би се затим на типично постмодернистички начин прилагодио карактеристикама неког другог жанра или поетичког оквира. Ауторка закључује да управо способност припадности разним поетикама, жанровска изменљивост, отворен завршетак текста, као и стварање јунака на друштвеној и културној маргини најснажније говоре о књижевном експерименту којим Фаулс заузима место једног од првих писаца новог експерименталног романа у енглеској књижевности.

Књига *Гласови и тишине у критичком дискурсу о британској књижевности двадесетог века* коју је кандидаткиња објавила 2012. године бави се критичким гласовима у тумачењу књижевности двадесетог века и празнинама у књижевно критичком дискурсу који представљају „тишине“. У студији се утврђује да тишине у књижевнокритичком дискурсу настају било услед слепог повиновања књижевном канону, било услед доминантних идеолошких и културно-друштвених феномена одређеног историјског периода. Кроз седам поглавља ове књиге ауторка истражује промене на историјском и друштвеном плану у енглеском друштву од почетка до краја двадесетог века, које су условиле промене у схватању стварности и тумачењу књижевности. У првом поглављу које говори о енглеском модернизму задржавајући се посебно на делима сваког од најважнијих аутора овог књижевног периода који су створили одређени поглед на свет. Мађу њима су Т.С. Елиот (T. S. Eliot), Вирџинија Вулф (Virginia Woolf), Д. Х. Лоренс (D. H. Lawrence) и Џорџ Бернард Шо (George Bernard Shaw). Херметичан приступ у епохи модернизма смењује друштвено одговорна књижевност двадесетих и тридесетих година двадесетог века у британском друштву, о чему ауторка говори у следећем поглављу књиге. Ауторка утврђује да историјски процеси, економска криза и наступање фашизма у остатку Европе, мењају угао посматрања стварности од модернистичког, односно индивидуалистичког ка објективном идеологизованом тексту тридесетих година двадесетог века. У складу са друштвеним идеологијама у овом периоду доминантни критички гласови у британској књижевности су марксистичка и социјална критика. Тумачење књижевности у овом периоду схвата уметност као израз историјских нужности у друштвеном животу. Ауторка се подробније садржава на критичким делима аутора попут Џорџа Орвела (George Orwell), Олдоса Хакслија (Aldous Huxley) и Џорџа Бернарда Шоа. Треће поглавље ове студије говори о послератној књижевности у којој тумачење текста суштински не еволуира у односу на предратни период. Ауторка говори о књижевним процесима које су покренули писци окупљени око идеја „гневних младих људи“ у прози и нешто касније Харолда Пинтера (Harold Pinter) у драмском стваралаштву. У складу са великом новином у енглеској књижевности - укључивањем текстова популарне културе и осталих облика неелитистичке уметности - јесте и тумачење

књижевности у овом периоду. Књижевност се схвата као израз историјске нужности, а критичарски гласови остају у оквирима реализма, марксизма и позитивизма. У четвртом поглављу, „Аутор на раскршћу“, седамдесетих и осамдесетих година двадесетог века јавља се експериментална књижевност у британској средини. Тумачења текста из пера критичара попут Дејвида Лоџа (David Lodge) и Френка Кермода (Frank Kermode) прате обу промену стварносне перцепције уносечи елементе постструктуралзма у тумачење књижевности. Ставом да је интерпретација део текста Френк Кермод уноси дух европских тенденција у размишљање о уметности. Ставови које већ деценијама заступају француски теоретичари Ролан Барт (Roland Barthes), Жак Лакан (Jacques Lacan) и Жак Дерида (Jacques Derrida) између осталих, да у дискурсу постоји више од „речи на папиру“ постаје један од стандарда књижевне критике и на британском тлу. О овим процесима ауторка говори у поглављу „Постструктурализам: откривање тишине“. У оквиру овог поглавља ауторка говори о феминистичкој критици друге половине двадесетог века и о настанку и развијању родне критике. У последња два поглавља ауторка ове студије бави се критичком перцепцијом постколонијалне књижевности на енглеском језику и идејама коју у књижевну критику уносе ствараоци попут Салмана Руждија (Salman Rushdie), В. С. Најпола (V. S. Naipaul) и Хомија Бабе (Homi Bhabha). Последње поглавље посвећено је студијама културе и размишљањима о књижевности као једном од друштвених дискурса одређеног доба. Студија *Гласови и тишине у критичком дискурсу о британској књижевности двадесетог века* представља вредан допринос проучавању англистике и развоја критичке мисли на енглеском језику.

Поглавља у монографији са више аутора:

У тексту "**The play of the narrative voices in Toni Morrison's novel *Love***" („Игра наративних гласова у роману Тони Морисон *Љубав*“) који се налази у саставу монографије **The Novel in English at the Start of the Twenty-First Century: Recontextualising the Tradition** (ed. O. Glebova) из 2009. године ауторка испитује концепт субверзије грандиозних родних, класних и расних нарација као кључ за тумачење приповедања у роману *Љубав (Love)* Тони Морисон. На овај начин у приповедачки фокус долазе судбине маргинализованих појединаца и њихове борбе за идентитет. У тексту се анализира однос између дискурса и идентитета, док се проза Тони Морисон тумачи на основу игре приближавања и одлагања смисла у тексту. Ауторка овог текста проблематизује појам конструисаног идентитета кроз наративне технике приче у причи, мултифокалног заплета, присуства у одсуству и уметнуте нарације.

3.2. РАДОВИ У НАУЧНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА

У тексту „**Грчки мит у романескном свету Џона Фаулса**“ ауторка утврђује да је у модерној књижевности класични мит присутан у разним видовима - путем уграђивања у књижевни дискурс и укључивања у дискурс о књижевности. Сазнања о древним митолошким системима чине на тај начин мост између модерног човека и мита као сегмента религије. Ауторка најпре анализира улогу мита у књижевности у односу на студије Кемпбела (Joseph Campbell) и Џејмса Фрејзера (James Frazer), а затим утврђује место грчког митолошког система у оквиру специфичног књижевног проседа енглеског

писца Џона Фаулса. Ауторка истиче да интерпретација Фаулсовог текста на основу мита пружа увид у сву комплексност Фаулсове прозе. Текст приказује неколико начина на који је мит присутан о Фаулсовом тексту наглашавајући да се мит у овом делу јавља на два нивоа: имплицитном и експлицитном. Експлицитна употреба мита у Фаулсовом делу доприноси метафоричности Фаулсовог језика и помоћу ње писац указује на митолошке префигурације које мије увек лако открити. Осим ове постоји и имплицитна употреба мита која потиче из мита као најчешће употребљаваног интерекста у Фаулсовој прози.

У тексту „**The Quest for the Center in Rushdie’s Novel *The Ground beneath her Feet***” („Потрага за средиштем у Руждијевом роману *Тло под њеним ногама*“) се анализира роман *Тло под њеним ногама* (*The Ground beneath her Feet*) Салмана Руждија (Salman Rushdie). Ауторка текста прати потрагу за смислом кроз лик главне јунакиње романа Вине Апсаре. Поп-звезда Вина Апсара трага кроз лавиринт модерног света, који евоцира чувени критски лавиринт као префигурацију свеколиког трагања за мудрошћу. Интертекстуалне референце на културу и историју западне цивилизације граде текстуалну конструкцију западног света. Јунакиња трага за изгубљеним смислом и центром који још увек представља чврсто упориште, али тај центар јој непрестано измиче у постструктуралној игри одлагања значења и непрестаног удаљавања од стабилних закључака. Ауторка овог текста пружа тумачење Руждијевог романескног света кроз представљање скривених кодова и имплицитног дијалога са читаоцем. У тексту се даље анализира на који начин Ружди дестабилизује смисао деконструишући означеоце светске културе и историје да би показао како у одсуству културлошких кодова главни ликови проналазе нови дискурс за изражавање поново пронађеног смисла.

Текст „**Caught in a Web**” („У мрежи“) бави се питањем идентитета у постколонијалном свету као једним од основних тема постколонијалног дискурса. Изражава се уверење да се идентитет у постколонијалном тексту обликује као један од производа културних дијалога у коме је психолошка сфера која се тиче индивидуалног психолошког развоја не може посматрати одвојено од ширег друштвеног и културног контекста. У тексту се анализирају романи Маргарет Атвуд (Margaret Atwood) *Алиас Грејс* (*Alias Grace*) и В. С. Најпола (V.S. Naipaul) *Енигма доласка* (*The Enigma of Arrival*) који су посматрани као фиктивне биографије. Ауторка анализира текстове оба романа кроз постколонијални дискурс и могућност изградње хибридног идентитета у туђој култури и непрестаној борби са друштвеним стереотипима. Наративне технике као што су историјски документи, факсимили, дневници, записи, административне белешке и остали списи који доказују аутентичност предствалене стварности представљају наративну рефлексију или текстуачлу паралелу, апстрактног појма мреже у којој су јунаци заробљени. Ауторка анализира њихове начине борбе и стратегије за ослобођење из замке у којој се налазе.

Текст „**The Rethinking of the 'Few and Many'**“ („Преиспитивање концепције 'малобројни насупрот многобројним'“) испитује књижевне рефигурације Хераклитовог концепта дихотомије између „малобројних и многобројних“. Ауторка утврђује да је овај појам постао утицајан посебно у књижевности модернизма двадесетог века с обзиром на поетичке специфичности овог правца. И да се касније проширио на приповедачке образце постмодернизма. У тексту се анализира проза Џона Фаулса кроз перспективу подељености човечанства на којој се образас заснива, а која, касније у књижевном тексту образује структуру свих слојева наратива од изградње ликова до ширег образаца свеколиког приповедања. У Хераклитовој филозофији „Малобројни“ и „Многобројни“

представљају два модела разумевања стварности. Ауторка подсећа да Хераклитово размишљање потиче од разумевања когнитивних метода. Наиме, перспектива према којој су само „малобројни“ упућени у тајне стварности и света била је општеприхваћена у књижевности и култури све до средине двадесетог века. Теоретичари, као и књижевност у другој половини века систематски раскринкава овакво схватање инспирације и стваралаштва. У Фаулсовој прози карактеризација се једним делом може тумачити у вези са Хераклитовим принципима који су дали замах дуготрајној критичкој перспективи у уметности. У тексту се разматрају аспекти карактера Фаулсове прозе кроз призму Хераклитове филозофије сазнања.

Текст **“Writing Closure”** („Писање завршетка“) је заснован на уверењу да у наративном свету савремене књижевности питање завршетка дела заузима значајно место унутар критичког дискурса. Модерна нарација супротставља се конвенцији традиционалног текста у коме наративни ток увек стреми завршетку. У постмодерном тексту завршетак је често нејасан или намерно скривен од читаоца. Ауторка истиче поставља питања: ко скрива завршетак, и који од наративних гласова има могућност да заврши текст. Имплицитно постмодерни текст нема завршетак, закључује ауторка, на основу ставе Ролана Барта (Roland Barthes) према коме активни текст (“writerly text”) не може имати завршетак, пошто увек бар један глас остаје изван текста на папиру. На основу студија Френка Кермода (Frank Kermode) и Ерла Ингерсола (Erl Ingersol) о тексту и његовом завршетку, ауторка анализира нејасне завршетке романа Џона Фаулса и Маргарет Атвуд.

Текст **„The Representation of “Home”** („Представљање 'дома' – романи Владимира Тасића“) говори о романима Владимира Тасића: *Опроштајни дар*, *Киша и хартија и Стаклени зид*. Ауторка користи књижевно-теоријски појам “дома“ као кључ за интерпретацију Тасићевог текста. Појам „дома“ разматра се у ширем контексту англо-америчке књижевне традиције као и тумачења аутора мигрантске књижевности попут Салмана Руждија, В. С. Најпола и Хомија Бабе (Homi Bhabha). Ауторка се посебно осврће на генерацију ранију мигрантских аутора попут Ђерђа Лукача (György Lukács), Ихаба Хасана (Ihab Hassan) and Валтера Бенјамина (Walter Benjamin) утврђујући поетичку разлику између ових генерација писаца. Ова традиција могла би се описати терминима „хибридне стваралачке свести“ краја века. У есеју се утврђује да Тасић ствара у непрестаном контексту књижевне традиције мигрантских писаца која се успоставља кроз наративни образац „дома“ мигрантске књижевности.

Текст **“The Art of Becoming”** („Уметност постајања“) говори о роману британског писца Аравинда Адиге (Aravind Adiga) *Бели тигар* (*The White Tiger*) тумачећи га у светлу развојног романа. Ауторка говори о жанровској разноврсности примећујући да начин приповедања у роману *Бели тигар* – епистоларна форма – подрива традиционалну форму приповедања у развојном роману и да трагање за идентитетом употпуњује политичким заплетом у форми преписке са актуелним кинеским председником. Ауторка утврђује да овај део радње романа унутар главног тока ставља развојни роман у културни и, историјски и друштвени контекст савременог индијског друштва. Тако је тумачење у светлу *bildungsroman*-а редефинисано у складу са постколонијалном критиком у чијем се контексту примењује. С друге стране, уплив стварности у текст проблематизује границу између уметности и реалности, односно однос референцијалности између појаве и репрезентације у фиктивном тексту.

У тексту **“Простор и прича”** ауторка говори о бројним покушајима у књижевности да се искуство представи просторно, као палимпсест. Наводи пример Томаса де Квинсија (Thomas de Quincey) који средином деветнаестог века говори о људском мозгу као палимпсесту, а затим о писању Сигмунда Фројда (Sigmund Freud) који у есеју „Белешка о мистичној табли за писање“ из 1925. године говори о метафоричном потенцијалу појаве записивања, брисања и поновног исписивања трагова на табли. Овај преглед ауторка завршава примером Жака Дерида (Jacques Derrida) који користи метафору палимпсеста да би описао текст у светлу трагова који постоје у његовој скривеној односно “несвесној” суштини. Садржај свести или подсвести пројектује се на географске просторе о чему пише Гастон Башлар (Gaston Bachelard) преносећи метафору палимпсеста из интимног простора човековог ума у спољашњи простор. Есеј се бави фиктивним светом романа *Венеција* Владимира Пиштала у коме приповедач, као и читалац трага за суштином приче између приватног и јавног, унутрашњег и спољашњег, видљивог и невидљивог простора града као палимпсеста.

У есеју **“Trace’ in Narration”** („Траг' у наратији“) ауторка користи Деридин појам “трага” или “саплемент” сматрајући га централним за Деридино разумевање текстуалног несвесног који је пресудан за схватање принципа одлагања значења и Деридине парадигме *différence /différance*. На основу Деридиних идеја ауторка тумачи романе Казауа Ишигура (Kazuo Ishiguro) *Бледи обриси брда* (*The Pale View of Hills*) and *Кад смо били сирочад* (*When We Were Orphans*). Ауторка сматра да је Ишигуров текст покушај да се деконструира стварност као конструкција у тексту. Текст је заснован на претпоставци да у Ишигуровим романима сам наративни процес може да понуди и увид у начин на који ум представља искуство. У том смислу комплексна наратија у Ишигуровим делима посматрана је као паралела процесима у људском уму. Анализа се ослања делимично на Прустова и Бекетова решења праћења умних процеса у наративном тексту, посебно на Прустову вољно и невољно сећање, као и на Бекетову идеју да у се сећање остварује на основу иницијелног заборавља. Прустове и Бекетове идеје представљене су у тексту у контексту наративних вештина и поузданости приповедања.

АНАЛИЗА НАУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА После избора у звање ванредног професора

3.4. МОНОГРАФИЈЕ

Монографска студија *Динамика приповедног простора* која је објављена 2016. године бави се савременом британском и ирском књижевношћу. Пратећи стваралаштво аутора, Казауа Ишигура (Kazuo Ishiguro), Маргарет Атвуд (Margaret Atwood), Питера Акројда (Peter Ackroyd), Самјуела Бекета (Samuel Beckett) и Џона Банвила (John Banville) ауторка говори о могућности и начинима представљања стварности и историје у литерарном простору. Ауторка истражује уметност конструкције фиктивног простора дела користећи теоријски апарат нараторских студија, као и низа области попут психологије, архитектуре, визуелних уметности, антропологије, историје, социологије и др. Ауторка полази од питања, Шта је онда тачно простор у коме се рађа значење приче? Затим најављује да је „истраживање њеног простора, ауре приче у модерном тексту, предмет расправе у овој књизи.“ Студија садржи шест поглавља која описују поједине књижевне

праксе које су настале услед различитих перспектива сагледавања стварности у оквиру модерне књижевности. Прво поглавље, „Картографија сећања“ говори о раним романима британског писца Казуа Ишигура, *Бледи обриси брда*, *Сликар пролазног света* и *Остаци дана*, у светлу приповедања које се заснива на сећању и (имплицитној) исповести главног јунака. Ауторка истражује наративну перспективу која црпе из тензије између спољашњег (историјског) и унутрашњег (психолошког) времена приповедачеве свести. Друго поглавље „Обично и необично“ говори о особини приповедног простора да укључи манифестације оба пола ума, његовог свесног и несвесног дела. У поглављу се анализира приповедни свет Ишигуровог романа *Неутешни*. Истраживање у оквиру овог поглавља утемељено је у Фројдовом појму „необичног“, „чудног“ или несвакидашњег“. Треће поглавље „Прича и (њена) сенка“ наставља се на истраживања подељености свести на примерима романа Маргарет Атвуд *Алијас Грејс* и *Слепи убица*. Поглавље говори о књижевној репрезентацији два подручја свести, бића и сенке. Четврто Поглавље „Сликашки текст“ бави се делом ирског писца Џона Банвила. Банвил је наследник традиције великих ирских књижевника, Џејмса Џојса и Самјуела Бекета. Попут њих Банвил истражује могућности језика и путем језика могућности разумевања стварности и репрезентације стварности у тексту. Ауторка испитује однос вербалног и визуелног у домену репрезентације стварности, односно повезаност ликовне и дискурзивне сфере у романима *Књига доказа*, *Духови* и *Атина* који чине уметничку трилогију и најизразитије од свих Банвилових романа истичу предност слике у односу на реч. Поглавље „Бекет и тишина“ бави се Бекетовим делом у контексту Бекетовог животног искуства, ирског културног и књижевног наслеђа. Говори о односима са Џојсом и начину на који је Бекетово дело контекстуализовано његовим односом према ирској и енглеској књижевној традицији. У овом поглављу анализирана је Бекетова Трилогија, у коју спадају романи *Molloy*, *Malone Dies* и *Unnamable*. Шесто поглавље „Белешке у камену“ говори о простору живота и текста који се посредством приповедача у тексту конструишу на исти начин. Постор се у књижевном делу конструише као апстрактни и апсолутни, проживљени и мисаони. Теоретичари простора Хенри Лефевр, Стив Пајл, Мартин Хајдегер, Гастон Башлар и други истражују простор људског живота и света као историјски, културни, друштвени, политички, интимни и психолошки. У поглављу се анализирају два књижевна портрета градова, Лондона и Прага, у делима енглеског писца, Питера Акројда и ирског писца Џона Банвила.

3.4. ПОГЛАВЉА У МОНОГРАФИЈИ СА ВИШЕ АУТОРА:

Текст „**The new life of the Bildungsroman: Kazuo Ishiguro's *The Unconsoled and When We Were Orphans***“ („Нови живот Bildungsroman-a: романи Казуа Ишигура *Неутешни* и *Кад смо били сирочад*“) из 2014. године који је део монографске студије о жанру у књижевности, *Genre in Contemporary English Studies*, бави се критичком расправом о природи појма буилдунгсроман, односно роман развоја. Ауторка утврђује да је *bildungsroman* од времена свог настанка крајем деветнаестог века у Немачкој доживео велике измене успевши да у оквиру својих граница пружи контекст за књижевност различитих поетских стилова од реализма, преко модернизма до постмодернизма. Изузетна флексибилност овог жанра показује се у способности да се прилагоди тако

удаљеним стваралачким перспективама у односу на почетни реализам, као што су феминизам, постколонијализам и магијски реализам. Нови садржаји у оквиру жанра Буилдунгсроман ауторка анализира на примерима дела Казуа Ишигура *Неутешни* и *Кад смо били сирочад*.

Текст „**Стара разгледница Јапана: романи Казуа Ишигура**“ из 2016. године налази се у саставу монографске публикације *Писци XX века*, коју је приредио Слободан Грубачић представља дело енглеског писца јапанског порекла Казуа Ишигура из перспективе хибридног идентитета. Наиме, Казуо Ишигуро рођен је у Јапану, док је енглеска средина пружила језички и културни образац у коме је формиран. Ишигуро такође пише искључиво на енглеском. Јапанска културна традиција, остала је, међутим дубоко укореењена у његовом стваралаштву и управо ова иманентна хибридноост пружила је нарочиту перспективу из које црпе Ишигурово стваралаштво. На темељима теорије хибридног идентитета постколонијалног теоретичара Хомија Бабе, ауторка овог текста анализира Ишигурове романе, *Сликар пролазног света*, *Бледи обриси брда* и *Остаци дана*.

3.5. РАДОВИ У НАУЧНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА

У тексту **“Absolute Vs. Abstract Space in John Banville’s Novel *The Infinities*”** („Апсолутни наспрам апстрактних простора у роману Џона Банвила *Бесконачности*“) ауторка анализира роман ирског писца Џона Банвила *The Infinities* (Бесконачности). Есеј дефинише карактере Банвилевих јунака у делу у којима се њихова свест дефинише као функција простора у коме се налазе. Ауторка описује њихов просторни идентитет из перспективе недељивости времена, простора и свести. Есеј црпе из теорије простора Анрија Лефевра и Лефеврове познате студије *Продукција простора*. Лефееврова теорија говори о простору као тродимензионалном организму чији делови, природни, апсолутни и апстрактни одговарају фазама свести из Лаканове парадигме психе. Реч је о имагинарној, симболичкој и реалној фази. У есеју се расправља како настаје Банвилев фиктивни универзум на пресеку између апстрактног и апсолутног простора.

Текст **“Стогодишњи живот једног романа”**, говори о стогодишњем јубилеју романа *Портрет уметника у младости* Џејмса Џојса и о невероватној истрајности Џојсовог фиктивног света. Наиме, година 2016. представља стогодишњицу првог објављивања романа *Портрет уметника у младости*. Ауторка утврђује да Џојсов роман носи обележја двеју књижевних поетика, реализма деветнаестог века и модернизма који је у енглеској књижевности био у пуном јеку у време настанка Џојсовог дела. *Портрет* такође носи и снажна обележја ирске националне историје. У есеју се, затим, представљају главне одлике ирске борбе за национални препород с обзиром да је познавање историјског контекста неопходан услов за разумевање значења романа. Осим тога, у овом есеју је реч о настанку и пореклу текста као и везама текста са ирском и европском књижевном и културном традицијом. Ауторка разматра идеје Џојсове прозе како унутар анализираниог дела, тако и у контексту модернистичке поетике означене филозофским и идеолошким принципима који су обележили почетак двадесетог века, а који су описани у делима Т. С. Елиота, Анрија Бергсона и лудвига Витгенштајна.

Текст **“Писање о себи, писање себе”** почиње подсећањем на основне акценте теоријске расправе о томе шта је релативно млади жанр аутофикције који је 1967. Године

описао Серж Дубровски. Ова расправа има два основна тока: да ли се и по чему аутофикција разликује од аутобиографије и да ли је жанр аутофикције стилски условљен књижевним манирима друге половине двадесетог века попут постмодернизма и постструктурализма? Ова основна питања воде ка неизбежним следећим, да ли чињенице изнесене у овим романима морају одговарати фактографији, итд? Након теоријског контекста ауторка анализира домете збирке есеја *Writing the Self* (Pisanje sebe) у покушају расветљавања ових теоријских дилема. Ауторка представља тридесетак есеја из ове збирке који се баве главним теоријским преокупацијама кад је у питању релативно нови жанр аутофикције, као што су: питање онтолошког статуса текста и аутора персоналног наратива, аутентичност бића и свести која пише текст и културолошка, политичка и историјска обојеност персоналног дискурса. Као циљ истраживања у есеју ауторка истиче потребу да се систематизују главни поетички принципи персоналног наратива.

Текст **„Критички есеји о енглеској књижевности професора Светозара Кољевића“**. Говори о изузетном књижевно-критичком доприносу професора Светозара Кољевића у оквиру англистичких студомија. Рад анализира есеје из три збирке есеја, *Тријумф интелигенције* (1963), *Хумор и мит* (1968) и *Хирови романа* (1988). Ауторка детаљно представља главне тезе, идеје и оцене из есеја великог броја енглеских писаца и песника у читавом низу књижевних епоха од класицизма, преко романтизма, викторијанске књижевности, модернизма до постмодернизма. У есејима из ових збирке, наводи ауторка Кољевић представља доминантне тежње и остварења која су обележила ове епохе на плану филозофије, религије и уметности. Овај есеј о есејистичком раду доноси слику о развојном путу Кољевићеве мисли од раних до зрелих књижевно-критичких есеја.

Текст, **“The Edges of Femininity“** („Границе царства женског“) анализира роман Џона Фаулса, *Женска француског поручника* у светлу хибридног идентитета главне јунакиње. Главна јунакиња романа пример је хибридности, онако како је хибридность описао Хоми Баба. Традиционално бинарна својства јунакињиног карактера, древност и модерност, спојена су у њен нестални и неухватљиви лик. Наиме, као што Жак Дерида говори о трагу, или вирусу супротног члана у бинарним паровима, у истом смислу Фаулс говори о дијаметрално супротним својствима своје јунакиње која је колико традиционална, толико и савремена, древна и модерна. Ауторка говори о „непомирљивим“ супротностима лика Фаулсове јунакиње на основу Фаулсовог есеја о овом роману, Деридине теорије о трагу или саплементу и митских префигурација аспекта женскости.

Текст, **„Tradition and Change in Peter Ackroyd's London: A Concise Biography“** („Традиција и промена у роману Питера Акројда, *Лондон. Кратка биографија*“). Ауторка пише да у својој биографији Питер Акројд посматра Лондон као људско биће. На самом почетку Акројд каже да Лондон има тело и свест. Акројд нам открива мисли, жеље, страхове, ритуале и навике Лондона. На темељу чувеног есеја Т. С. Елиота, „Традиција и индивидуални таленат као и на филозофским ставовима Анрија Бергсона, ауторка утврђује да је промена у самом срцу традиције. На примеру Лондона, Акројд настоји да покаже у којој мери су промене у које доноси искуство сваке нове генерације део огромног историјског искуства Лондона и у којој мери нови догађаји потврђују генерацијске тековине из пребогате лондонске историје. Ауторка описује Акројдов текст као лавиринтски, јер приповеда истовремено у три временске равни, синхроној, равни искуства, дијакхронијској, равни у којој су описане традиције и константе лондонског

живота и трећој која веома прецизно описује официјелну историју. Званична, архивска верзија чини костур Акројдове приче. Чињенице су чврсти темељ фикције и пружају контекст искуству, догађајима и променама.

Текст „**Приповедање као опсена у роману *Слепи убица* Маргарет Атвуд**“ говори о магији приповедања. У есеју се анализира приповедни поступак Маргарет Атвуд у роману *Слепи убица* на темељима ставова које је Валтер Бенјамин изнео у свом познатом есеју „Приповедач“ (“Storyteller”). Ауторка полази од Бенјаминовог описа настанка и опстанка древне приповедачке вештине у свету усмене књижевности у коме приповедач и његова публика деле истоветну визију света. Ауторитет и аутентичност приповедања лежи у јединству света у коме приповедач казује, као и у неприкосновености истине коју пружа аура колективног искуства. Ауторка утврђује да искорак изван традиционалне ауре у „недокучиви простор“ ствара нову приповедачку перспективу која се темељи на “трансценденталном бескућништву”, термину који је установио Лукач. На овим основама ауторка анализира приповедача и његову улогу у роману *Слепи убица* (*The Blind Assassin*) Margaret Atwood u nameri da pokaže na koji način moderni pripovedač traga za mitskim jedinstvom sveta, pokušavajući, kao i čitalac, da pronikne u tajnu suštinu priče.

Текст „**The Problem of Authenticity of Self in Margaret Atwood’s Fiction**” („Проблем аутентичности бића у прози Маргарет Атвуд“) ауторка се бави проблемом аутентичности бића. Атвудова, сматра ауторка, следи став Карла Јунга према коме је аутентичност циљ психолошког развоја и потраге јунака и заснива се на суочавању, а потом и уједињењу бића са сопственом сенком. Полазећи од Фројдовог тумачења сенке, Јунговог тумачења идентитетске потраге кроз инкорпорирање сенке, преко романескне манифестације потраге како је овај процес описао Нортроп Фрај (Northrop Frye) у делу *The Secular Scripture: A Study of the Structure of Romance*, ауторка потрагу за аутентичношћу јунака тумачи кроз приповедни процес. У прози Маргарет Атвуд ово трагање одвија се на два нивоа – на нивоу сижеа који описује потрагу јунака и на нивоу приповедања које само по себи представља трагање. Ауторка анализира јунаке романа Атвудове у њиховој двострукој улози – протагонисте и приповедача. На основу истраживања Густава Јунга и Карла Керењија, ауторка прати потрагу јунакиња за аутентичним бићем у светлу митолошких префигурација, богиња Персефоне и Аријадне, као божанског пара Деметре и Коре. Атвудова, како се наводи у есеју негује »двоструки дискурс« у коме су улоге бића и сенке наизменично присутне.

У тексту „**Space and Memory in Vladimir Tasić’s Novel *Farewell Gift***” („Простор и меморија у роману Владимира Тасића *Опроштајни дар*“) ауторка најпре расправља о филозофској концепцији простора кроз историју људске мисли. Ауторка утврђује да је простор испрва схватан као нешто што претходи људском искуству, односно као категорију *a priori*. Тек у двадесетом веку филозофи попут Сигмунда Фројда, Гастона Башлара и Мартина Хајдегера, између осталих, почињу да истражују везу између простора и свести. На овим основама дефинише се просторна димензија културе, језика и историје. На овим основама ауторка анализира Тасићев роман. На темељу Фројдове замисли да мисли имају просторну пројекцију у сликама снова о којој је Фројд писао у познатом делу *Тумачење снова*, ауторка представља теорију Гастона Башлара при којој мисли конструишу архитектонске и географске просторе. Мартин Хајдегер, пише ауторка говори о констукцији личног простора, простора „дома“. Управо метафора „дома“ у значењима корена, седишта, порекла, идентитета, алтернативно унутрашњег и спољашњег простора, испуњеног идејама и пројекцијом субјективности „станара“

представљени су као главне преокупације Тасићевог романа и уједно главне теме овог есеја.

Текст **“Shaping Visual Identities in Art: The French Lieutenant’s Woman in Literature and Film”** („Формирање визуелних идентитета у уметности: Женска француског поручника у књижевности и на филму“) доноси расправу о различитим могућностима речи и слике, вербалног и визуелног медија да оформе и представе идентитет. Пре анализе дела ауторка представља теоријске поставке постструктуралисте Жака Лакана и деконструктивисте Жака Дерида на којима темељи анализу у есеју. И Дерида и Лакан заснивају своје ставове на деоби и удвајању мада из различитих перспектива. Ауторка пише да је Дерида текстуална и просторна, док је Лаканова визуелна. Док Дерида говори о имплицитном јединству супротстављених принципа који обесмишљавају њихову бинарност, Лакан говори о деоби погледа и ока који чине да је субјекат који посматра истовремено и објекат посматраног. Имплицитна амбивалентност сваког појма структурира лик главне јунакиње Саре Вудраф како у речи (тексту), тако и у филмској интерпретацији њеног идентитета. И док је реч сама по себи амбивалентна, о чему говори Дерида упућујући на Платонов *pharmakon*, амбивалентност слике теже је сагледати. Стога визуелна уметност на потпуно другачији начин представља структуру личности јунакиње. Ауторка представља визуелни и вербални рукопис расправљајући о њиховим специфичностима.

У есеју **“Josip Novakovich’s Reminiscences from the Balkans”** („Сећање Јосипа Новаковића на Балкан“) ауторке Александра Јовановић и Нина Сирковић (доцент на Универзитету у Сплиту), истражују тему путописа. Перспектива разматрања путописа захвата, сматрају ауторке овог есеја, велики број граничних подручја од културних веза и утицаја, преко аутобиографије и аутофикције до постколонијалних студија. Писци путописа пружају низ нових перспектива у сликању и разумевању света, сматрају ауторке. Њихови портрети откривају нова значења реалности и контекста како у разумевању предмета путописног дела, тако и у разумевању „дома“. Теорија хибридности као основ оваквих разматрања преклапа се донекле са теоријским поставкама теорије простора. Истраживање географских простора из перспективе њихове друштвене конструисаности нуди одговоре на низ питања о идентитету, свести, потрази, друштвеној мобилности, итд. Писци-путници сликају и тумаче просторе кроз нову визуру досељеника или посетиоца и тако уписују своје виђење у ту слику, непосредно стварајући просторе као хибридне организме у тексту. На темељу предложеног теоријског оквира ауторке анализирају збирку есеја Јосипа Новаковића, *Shopping for a Better Country*. Новаковићеви есеји представљају аутофиктивно штиво: његова приватна симболика воза и носталгије за несталом земљом конструише фиктивни свет у коме јунаци трагају за слободом.

Текст **“Revisiting Spaces over Time”** („Враћање истим просторима кроз време“) бави се романом *Hawksmoor* (Хоксмур) енглеског писца Питера Акројда. Ауторка утврђује да Акројд у својој прози истражује однос између простора и свести. За Акројда су време и простор аспекти људског ума и постоје само у домену представа свести о овим категоријама. Догађаји у Акројдовој прози постоје истовремено у двостукој временској димензији, историјској и универзалној, тако да јунаци Акројдових прича постоје истовремено у разним историјским тренуцима и често „путују“ слободно кроз историјско време, а њихови фиктивни животи укрштају разне временске равни. Ипак, они нису духови, већ стварни виновници Акројдових прича. Своју материјалност, међутим, дугују простору. Акројд истражује тај чудни однос између две верзије времена који се у

потпуности реализује у простору. Простор, код Акројда, стабилизује искуство. Ауторка наводи пример есеја Мартина Хајдегера „Градити, боравити, размишљати“ у коме простор постоји само као испуњен, насељен, промишљен, искуствено представљен. Ауторка показује како Акројдови јунаци осмишљавају простор одређених локација и како на тај начин јунаци настањују простор.

3.6. Подручја научног рада кандидата

Пратећи досадашњи научни рад кандидаткиње, њено двадесетшестогодишње бављење књижевном науком, теоријом и англистичким студијама, чији је знатан део у овоме реферату изложен, комисија је стекла уверење да је Александра Јовановић кандидат који у англистици на овим просторима завређује највишу пажњу.

Научно-стручни и истраживачки допринос кандидаткиње англистичким студијама огледа се превасходно у њеним научним радовима. У њима ауторка студиозно прилази како књижевној теорији и њеној примени на корпус енглеске књижевности, тако и културолошким студијама у књижевности као једном од најизраженијих струја у књижевно-критичком дискурсу данас. Кандидаткиња се не бави само појавом културолошких теорија у критичкој пракси, већ и њиховом применом на корпусу најновије англистичке литературе. У својим студијама кандидаткиња их посматра у контексту деловања других теоријских модела и принципа тумачења као што су културни материјализам, историја, марксизам, постколонијалне студије и феминизам, између осталих. Након исцрпне анализе у поменутиим радовима, који представљају самосталне и вредне истраживачке пројекте, проф. др Александра Јовановић изводи закључке о доприносима новијих теорија проучавању књижевности, историје и културе. Уочљив је и веома плодотворан развој интересовања кандидаткиње за теорије о миту, које и даље испитује и студиозно примењује у многим анализама савремене британске и канадске књижевности.

Радови из области англистике одраз су делотворног напора др Александре Јовановић да допринесе потпунијем тумачењу разматране појаве или разматраног писца и да их представи (Фаулс, Атвудова, Ружди, Ишигуро, Бекет, Најпол, Банвил, Акројд) из новог угла. У њима ауторка показује завидно познавање веома осетљивог поља књижевности, као и изграђен књижевно-критички укус. Посебно истичемо изванредно успешно настојање проф. др Александре Јовановић да представи и домете у постмодернизму и стручно уђе у сложено поље нестабилних језичких и теоријских игара, било да је у питању наратологија, детективски код, интертекстуалност или отворени крај текста. Многи од понуђених радова из англистичке књижевности могу се оценити као пионирски код нас, и у научној јавности су већ поздрављени као незаобилазан прилог истраживању ове књижевности. У свим својим радовима проф. др Александра Јовановић показује изузетно познавање уже предметне области и изванредну способност да своје налазе систематски и стилски узорно саопшти. Њен досадашњи научни опус неоспорно представља значајан стваралачки допринос изучавању савремене англо-америчке књижевности.

Неопходно је истаћи и да сам попис места одржавања стручних и научних скупова у чијем је раду учествовала проф. др Александра Јовановић, Универзитети у Солуну, Темишвару, Београду, Никшићу, Вроцлаву, Марибору, Малаги, Лисабону, Будимпешти,

Риму и Измиру између осталих, као и домаћи у Београду и Крагујевцу, сведочи о спремности кандидаткиње да резултате својих истраживања подвргава и непосредном сучељавању с различитим мишљењима. Плодотворност оваквог прилаза истраживањима, који се темељи на претходним испитивањима, одражава се и у податку да прилоге проф. др Александре Јовановић објављују угледни часописи и стручна и научна гласила.

Поврх свега, ако се превођење, како налаже и модерна транслатологија, схвати као “дубинско читање (тумачење)” оригинала, а не као мање вредан аспект деловања универзитетског наставника, сматрамо да би овај преглед био непотпун без истицања књижевно-преводиачког рада проф. др Александре Јовановић. Њен преводиачки опус истински импресионира обимом, квалитетом и избором (Тони Морисон, В. С. Најпол, Луис Керол, Салман Ружди, Катерина Пиперопулу). Као дугогодишњи члан Удружења књижевних преводаца Србије Александра Јовановић остварила је и значајну преводиачку каријеру, што употпуњује слику о кандидаткињи као значајној чланици породице англиста у Србији.

4. МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР

4.1. Оцена о резултатима научно-истраживачког рада

Кандидаткиња, проф. др Александра Јовановић, објавила је велики број значајних научних радова из области енглеске књижевности – предмета за који се бира у звање редовног професора. Приложила је комплетну библиографију и копије научних радова, као и увид у документацију са домаћих и међународних научних скупова на којима је имала запажена саопштења, која су објављена у целини, у релевантним публикацијама. Објавила је три монографије из одговарајуће научне области. *Природа, мистерија мит*, која тумачи прозу британског писца Џона Фаулса у светлу грчког мита, *Гласови и тишине* у критичком дискурсу о енглеској књижевности двадесетог века, која износи критичке идеје и поступке у контексту друштвених, културних и идеолошких токова у двадесетом веку и *Динамика приповедног простора* у којима се бави односом измеђи стварног и фиктивног простора и начинима и могућностима представљања свести, историје и времена у простору књижевног дела. Ове студије представљају вредан допринос англистичкој науци и указују на нове могућности тумачења и проучавања књижевности.

4.2. Оцена о ангажовању кандидата у развоју наставе и развоју других делатности универзитета

У току рада на Филолошком факултету у Београду др Александра Јовановић била је ангажована на предметима *Енглеска књижевност 1*, *Енглеска књижевност 3* и *Енглеска књижевност 4* и *Специјалном курсу из Енглеске књижевности: Савремени британски роман*, који предаје и данас. Од 2009. држи запажен курс на докторским студијама *Постколонијална књижевност на енглеском језику*, а од 2016. и курсеве *Женске студије у англо-америчкој књижевности* и *Британска проза кроз студију жанра* на докторским студијама Филолошког факултета у Београду. Од 2010. године на мастер студијама држи курс: *Књижевне теорије и правци у енглеској књижевности двадесетог века*. Оснивач је и члан редакције научног часописа *Belgrade BELLS* који катедра за Енглески језик и књижевност у Београду уређује од 2009. год.

Колегиница др Александра Јовановић, је као предавач била ангажована на изради нове програмске концепције групе предмета Англофоне књижевности саобразно новонасталом општем плану студијске групе за Енглески језик и књижевност. Својим стручним ангажманом и педагошким радом дала је значајан допринос настави, како на Катедри за англистику, тако и настави на Филолошком факултету у целини.

4.3. Оцена о резултатима педагошког рада

Др Александра Јовановић је наставник са завидним педагошким искуством. Показала је примерну даровитост, не само у раду са мањим групама, већ и са обимнијим студијским групама на свим нивоима наставе, основним, мастер и докторским студијама. Кандидаткиња је показала умеће у подстицању студената на критичко мишљење, разговор и полемику. У свом веома посвећеном раду са студентима др Александра Јовановић показала је смисао да код њих пробуди интересовање да се и сами баве критичким принципима у књижевности и њиховом примени. Ово интересовање код студената доказује велика посећеност курсева, које држи и број одбрањених и пријављених магистарских теза и мастер радова. На студентским евалуацијама наставничког рада завредила је највише оцене по свим критеријумима.

4.4. Оцена резултата кандидата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Кандидаткиња је била и сада је члан више комисија за избор сарадника у виша звања, како на Филолошком факултету где је запослена, тако и на другим факултетима. Била је ментор кандидатима при изради докторских радова, односно при изради мастер радова, као и члан комисија за оцену и одобрење теме, као и за одбрану мастер радова, магистарских и докторских теза на Филолошком факултету у Београду, Филозофском факултету у Новом Саду и Нишу.

4.5. Оцена о учешћу кандидата у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области

Др Александра В. Јовановић је активна у раду **Удружења књижевних преводилаца Србије** од 1993. године. Од 2002. године члан је удружења **PHILOLOGIA**, као и међународних удружења **EACLALS (European Association for Commonwealth Literature and Language Studies)** од 2010. и **CEACS (Central European Association for Canadian Studies)** од 2009. Већ седам година уређује научни часопис **Belgrade BELLS**. Учествује у организацији бројних међународних и националних скупова на Филолошком факултету у Београду и Филозофском факултету у Никшићу. Била је ко-уредник зборника **ELLSSAC (English Language and Literature Studies, Structures Across Cultures)**, који је издао Филолошки факултет у Београд и ко-уредника Зборника **Culture and Ideology: Canadian Perspectives**, такође у издању. Дугогодишњи је члан стручног савета научних скупова који се одржавају на годишњем нивоу у организацији Филозофског факултета

Универзитета Црне Горе. Активно учествује у културним и критичким расправама о енглеској књижевности путем јавних дискусија, округлих столова и јавних предавања.

5. ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР КАНДИДАТА

На основу изложених релевантних чињеница, познавања научног и педагошког рада кандидаткиње и анализе њених научних радова, чланови Комисије сматрају да кандидаткиња, ванредни професор др Александра Јовановић испуњава све услове за избор у звање редовног професора који су предвиђени чланом 65 Закона о високом образовању и чланом 4 Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, односно чланом 107 Статута Филолошког факултета у Београду. Комисија је једнодушна у оцени да Изборном већу Филолошког факултета у Београду предложи да др Александру Јовановић, ванредног професора Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабере у звање **редовног професора** за ужу научну област **Англистика**, предмет: **Енглеска књижевност**, на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

У Београду,
19. 01. 2017.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Зоран Пауновић,
редовни професор
Филолошког факултета
у Београду

Др Радојка Вукчевић,
редовни професор
Филолошког факултета
у Београду

Др Весна Лопичић
редовни професор
Филозофског факултета
у Нишу